

«Настільний теніс». Учень кидає тенісний м'ячик іншому, називаючи слово англійською мовою у відповідь українською. Якщо переклад неправильний, то м'ячик передається наступній парі.

«Банк». Учень обмінює картку зі словами українською мовою на картку з аналогічними словами англійською.

Окремі дослідники (Дудик Н, Зевченко Т.) вважають за доцільне використання дитячих пісень. «Ефективні цікаві прийоми роботи з піснею можуть також зробити процес вивчення іноземної мови привабливим для учнів, адже за допомогою пісень можна навчати говоріння, аудіювання, читання і письма... Учитель може організувати на їх основі усну та писемну комунікацію. При цьому у роботу з піснею слід привносити елементи гумору, залучати учнів до творчої активності, використовувати їх бажання спілкуватися і рухатися. Підбираючи пісні, перевагу слід віддавати тим, зміст яких відповідає інтересам учнів та які містять простий і доступний вокабуляр» [2, с.64].

Міжпредметні зв'язки впливають на всебічний розвиток особистості, формують комунікативну компетентність, що забезпечує ефективне спілкування як рідною, так й іноземною мовами.

Таким чином, нами окреслені окремі аспекти застосування міжпредметних зв'язків у процесі навчання української та англійської мов.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. / С.У. Гончаренко. – Київ: Либідь, 1997. – 421с.
2. Дудик Н., Зевченко Т. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів початкової загальноосвітньої школи / Н. Дудик, Т. Зевченко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Випуск 57, 2017. – С.60-66.
3. Закон України «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
4. Саприкіна О. Ігрові форми роботи як засіб формування ключових компетентностей особистості на уроці іноземної мови в умовах Нової української школи. Інтелектуальна гра «Брейн-ринг» (методичний посібник)/ О. Саприкіна, А. Гуріна. – Рівне, 2018. – 33с.
5. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. / М. М. Фіцула – К., 2002. – 528 с.

ЛБА О.М.,
КУПИНА Б.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

СУЧАСНІ НАВЧАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗАСОБАМИ СТВОРЕННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ

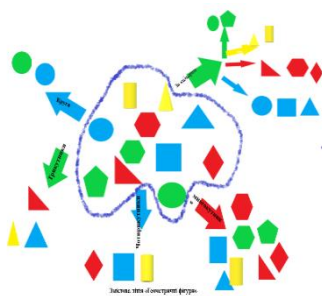
Стрімке проникнення інформаційно-комунікаційних технологій в життя людини та її перенавантаження інформаційними потоками вимагають від сучасної освіти пошуку нових навчальних технологій, зміни способів навчання, способів подання навчальної інформації і, які були б ефективними в умовах сьогодення. Інформаційна насиченість сучасного світу вимагає спеціальної підготовки та певної

адаптації навчального матеріалу перед його поданням учням, для того щоб у візуально доступному для сприйняття вигляді надати учням основні та необхідні відомості, які будуть зрозумілими, легкодоступними та легкозасвоюваними. Теоретичні основи візуалізації навчальної інформації відображені в працях О.Асмолова, Ф. Бартлетта, А.Вербицького, В. Давидова, П. Ерднієва, З.Калмикової та ін. На сьогодні існує велика кількість сучасних технологій візуалізації інформації: мобільне навчання, хмарні технології, віртуальні лабораторії, гейміфікація, робототехніка, скрайбінг, створення інтелект-карт та інші [1]. Новітньою соціальною технологією навчання є створення інтелект-карт. Це – інноваційний напрям в освіті; сприяє закріпленню знань та розвитку творчих здібностей особистості. Інтелект-карти – спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем. Використовуються для створення, візуалізації, структуризації та класифікації ідей та як засіб для навчання, організації, вирішення завдань, ухвалення рішень, при написанні статей тощо. Інтелект-карти реалізується у вигляді діаграми, на якій зображені слова, ідеї, завдання або інші поняття, з'єднані гілками, що відходять від центрального поняття або ідеї. Уперше про інтелект-карти заговорили ще у 70-х роках минулого століття, а автором ідеї став відомий психолог Тоні Бьюзен. Створення інтелект-карти передбачає: беззаперечну наявність центрального образу; ієрархію зв'язків; нумеровану послідовність викладення змісту; використання графічних образів; лаконічність та чіткість викладення думок; по одному ключовому слову (словосполученню) на кожній лінії; поєднання різних змістовних блоків ієрархії в разі необхідності; відмежування різних змістовних блоків за потреби граничними лініями; використання рисунків-символів образу для посилення змісту [2]. Метод інтелект-карт ефективний для генерації ідей, асоціацій. При цьому значно активізується зорова пам'ять. Цьому сприяють: набір ключових слів, використання кольору, символи, значки, стрілки з зазначенням груп слів. Інтелект-карти структуровані за аналогією пам'яті. Вони допомагають організувати інформацію. Творчий потенціал у вигляді інтелект-карти корисний для мозкового штурму. Представляючи свої думки та погляди в просторовій формі за допомогою кольору та зображень здійснюється покращений огляд та нові поєднання, в тому числі бажані напрями розв'язання питання у вигляді ідей [3]. Застосовувати інтелект-карти можна під час опануванні різних навчальних предметів, при вивченні різноманітних тем.

У Типовій освітній програмі, розробленою під керівництвом Савченко, реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Змістова лінія «Геометричні фігури» націлена на розвиток в учнів просторових уявлень; формування здатності розрізняти геометричні фігури за їх істотними ознаками; формування практичних умінь будувати, креслити, моделювати й конструювати геометричні фігури від руки та за допомогою простих креслярських інструментів. Ця змістова лінія має пропедевтичний характер[3].

Для реалізації змістовних ліній «Геометричні фігури» та «Робота з даними» пропоную учням практичну роботу.

На інтелект карті зображені відповідні геометричні фігури. Завдання:

- Об'єднати геометричні фігури однакові за кольором, однакові за кількістю сторін?

-Показати круги, трикутники, багатокутники?

Потрібно звернути увагу учнів на те, що ознаки - це все те, чим предмети схожі й чим відрізняються один від одного.

Далі з учнями визначаємо, яких фігур більше або менше, порівнюємо, рахуємо.

Математика 1 клас. Тема «Досліджуємо ознаки, пов'язані з величиною»

Учні називають зображені об'єкти на Інтелект карті.

- За якими ознаками предмети можуть відрізнятися або бути схожі один на одиний?

Установлюють спільне між об'єктами. Порівнюють за довжиною, шириною та висотою.

Використання Інтелект карт у процесі навчання мають переваги:

1) підвищується активізація навчальної діяльності учнів;

2) сприяють розвитку інтелектуальних здібностей, креативного та критичного мислення;

3) здатність до аналізу, синтезу, вміння роботи висновки;

4) формують творчість, уяву, образне мислення;

5) підвищується рівень сформованості комунікативних навичок;

6) формуються товариські відносини у роботах в групах.

Ефективність результатів даного навчання характеризуються високим рівнем мотивації та пізнавального інтересу до вивчення математики, що в свою чергу дозволяють здобувачеві освіти проявити свої знання та навички.

Список використаних джерел

1. Житеньова Н.В. Технології візуалізації в сучасних освітніх трендах / Н.В.Житеньова //Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – № 2 (2016). – С.170-177
2. Терещенко Н.В. Інтелект-карти – сучасні інноваційні соціальна технології навчання в системі освіти/[Ел. ресурс] // Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/2207/1/Tereshenko.pdf> 9.
3. Савченко О.Я. Типова освітня програма[Електронний ресурс].–Режим доступу до ресурсу: <http://nus.org.ua/news/opublikovaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>, дата звертання 14.10.2018 р

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>